

Egzamin maturalny
maj 2009

HISTORIA SZTUKI
POZIOM PODSTAWOWY

KLUCZ PUNKTOWANIA
ODPOWIEDZI

Nr zad.	Odpowiedź	Pkt	Klucz punktowania														
1.	A. André Derain, fowizm B. Giacomo Balla, futuryzm C. Pablo Picasso, kubizm D. El Lissitzky, konstruktywizm / produktywizm / awangarda rosyjska E. Izaak Brodski, realizm socjalistyczny / socrealizm	0–3	Za podanie: 10-9 odpowiedzi 3 pkt 8-7 odpowiedzi 2 pkt 6-4 odpowiedzi 1 pkt 3-0 odpowiedzi 0 pkt														
2.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Tytuł dzieła</th> <th style="text-align: center;">Twórca</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Dzieci w ogrodzie</i></td> <td>Władysław Podkowiński</td> </tr> <tr> <td><i>Pochodnie Nerona</i></td> <td>Henryk Siemiradzki</td> </tr> <tr> <td><i>Kucie kos</i></td> <td>Artur Grottger</td> </tr> <tr> <td><i>Thanatos</i></td> <td>Jacek Malczewski</td> </tr> <tr> <td><i>Kuropatwy na śniegu</i></td> <td>Józef Chełmoński</td> </tr> <tr> <td><i>Pikieta powstańcza</i></td> <td>Maksymilian Gieryski</td> </tr> </tbody> </table>	Tytuł dzieła	Twórca	<i>Dzieci w ogrodzie</i>	Władysław Podkowiński	<i>Pochodnie Nerona</i>	Henryk Siemiradzki	<i>Kucie kos</i>	Artur Grottger	<i>Thanatos</i>	Jacek Malczewski	<i>Kuropatwy na śniegu</i>	Józef Chełmoński	<i>Pikieta powstańcza</i>	Maksymilian Gieryski	0–2	Za: 6 uzupełnień 2 pkt 5-4 uzupełnienia 1 pkt 3-0 uzupełnienia 0 pkt
Tytuł dzieła	Twórca																
<i>Dzieci w ogrodzie</i>	Władysław Podkowiński																
<i>Pochodnie Nerona</i>	Henryk Siemiradzki																
<i>Kucie kos</i>	Artur Grottger																
<i>Thanatos</i>	Jacek Malczewski																
<i>Kuropatwy na śniegu</i>	Józef Chełmoński																
<i>Pikieta powstańcza</i>	Maksymilian Gieryski																
3.	Portyk – budynek lub część budynku otwarta przynajmniej z jednej strony kolumnadą lub rzędem filarów. Impasto – technika stosowana najczęściej w malarstwie olejnym, polegająca na nakładaniu farby grubą, wypukłą warstwą, widocznymi pociągnięciami pędzla lub szpachli / rodzaj gliny używanej w ceramice. Kartusz – ozdobne obramienie tarczy herbowej, napisu lub malowidła.	0–3	Za wyjaśnienie każdego pojęcia 1 pkt														
4.	Malowidło <i>Szkoła Ateńska</i> w stanzach watykańskich / komnatach papieskich / pałacu papieskim / muzeach watykańskich w Rzymie namalował Rafaël Santi / Rafaël w technice fresku .	0–2	Za podanie: 4 odpowiedzi 2 pkt 3 odpowiedzi 1 pkt 2-0 odpowiedzi 0 pkt														
5.	a) OBRAZ A – przedstawia portret grupowy / kompanię strzelecką (w Holandii, XVII w.) / wymarsz strzelców / kompanię Cocqa. OBRAZ B – przedstawia ostatnie chwile greckiego filozofa Sokratesa skazanego na śmierć.	0–10	Za podanie tematu ... po 1 pkt														

<p>5.</p>	<p>b)</p> <p>OBRAZ A</p> <p>Kompozycja, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – otwarta – skomplikowana, wielokierunkowa – dynamiczna. <p>Kolorystyka, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ciepła – dość ograniczona z akcentami czerwieni. <p>Światłocien, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kontrasty światłocieniowe – punktowe światło (światło z naturalnego źródła miesza się ze światłem sztucznym) – duże kontrasty walorowe <p>Wyraz dzieła, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymarszowi strzelców towarzyszy tajemniczy i niepokojący nastrój – głównym środkiem ekspresji w obrazie są efekty światłocieniowe – bogata faktura. – wyczuwalne napięcie. <p>OBRAZ B</p> <p>Kompozycja, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – statyczna, oparta głównie na kierunkach poziomych i pionowych – zamknięta – wyraźne centrum – pierwszy plan wydzielony w formę teatralnej sceny. <p>Kolorystyka, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zróżnicowana – szeroka gama barwna – dużą część obrazu zajmuje szara ściana budowli – oparta na harmoniach i równowadze tonów ciepłych i zimnych – kontrasty temperaturowe. <p>Światłocien, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – użyty w obrębie szat doskonale odzwierciedla trójwymiarowość form świata realnego – światło jest rozproszone (z delikatnym uwypukleniem centrum obrazu). <p>Wyraz dzieła, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – spokój, harmonia – znacząca, teatralna gestykulacja podkreśla ważność przedstawionego wydarzenia / patos – antykizacja realiów. 	<p>Za podanie dla każdego obrazu:</p> <p>4 cech formy (z 4 różnych kategorii) po 3 pkt 3 cech formy (z 3 różnych kategorii) po 2 pkt 2 cech formy (z różnych kategorii) po 1 pkt 1-0 cech 0 pkt</p>
-----------	---	---

	c) Obydwa obrazy przedstawiają sceny grupowe. Środki wykorzystane do namalowania pierwszego świadczą, że jest to obraz barokowy, a drugiego klasycystyczny.		Za sformułowanie wniosku z użyciem nazw barok i klasycyzm 2 pkt (w tym 1 pkt za podanie nazw stylów)												
6.	A. krzyżowe / kolebkowo-krzyżowe B. kopuła / kopułowe (na pendentywach / żaglach) C. krzyżowo-żebrowe D. kolebkowe / beczkowe (na gurtach / z gurtami / z łukami jarzmowymi).	0–2	Za: 4 odpowiedzi 2 pkt 3 odpowiedzi 1 pkt 2-0 odpowiedzi 0 pkt												
7.	Il Redentore – Wenecja Centre Pompidou – Paryż Pałac Krasińskich – Warszawa Hagia Sophia – Konstantynopol / Stambuł / Istambuł Katedra św. Pawła – Londyn	0–2	Za: 5 odpowiedzi 2 pkt 4-3 odpowiedzi 1 pkt 2-0 odpowiedzi 0 pkt												
8.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Artysta</th> <th style="text-align: center;">Temat lub motyw</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Claude Lorrain</td> <td>Pejzaż</td> </tr> <tr> <td>Wojciech Kossak</td> <td>Scena batalistyczna/ portret / scena rodzajowa</td> </tr> <tr> <td>Antoine Watteau</td> <td>Scena rodzajowa</td> </tr> <tr> <td>Willem Claesz Heda</td> <td>Martwa natura</td> </tr> <tr> <td>Giovanni Antonio Canal</td> <td>Weduta / pejzaż</td> </tr> </tbody> </table>	Artysta	Temat lub motyw	Claude Lorrain	Pejzaż	Wojciech Kossak	Scena batalistyczna/ portret / scena rodzajowa	Antoine Watteau	Scena rodzajowa	Willem Claesz Heda	Martwa natura	Giovanni Antonio Canal	Weduta / pejzaż	0–2	Za: 5 uzupełnień 2 pkt 4-3 uzupełnienia 1 pkt 2-0 uzupełnień 0 pkt
Artysta	Temat lub motyw														
Claude Lorrain	Pejzaż														
Wojciech Kossak	Scena batalistyczna/ portret / scena rodzajowa														
Antoine Watteau	Scena rodzajowa														
Willem Claesz Heda	Martwa natura														
Giovanni Antonio Canal	Weduta / pejzaż														
9.	A. Tempietto / San Pietro In Montorio, Rzym, renesans B. Rotunda św. Prokopa, Strzelno, romanizm C. Kościół św. Piotra i Pawła / jezuitów, Kraków, barok D. Kościół św. Genowefy / Panteon, Paryż, klasycyzm / neoklasycyzm E. Casa Mila / La Pedrera / kamienica Gaudiego, Barcelona, secesja / Art Nouveaux / modernizm	0–6	Za: 15-14 odpowiedzi 6 pkt 13-12 odpowiedzi 5 pkt 11-10 odpowiedzi 4 pkt 9-8 odpowiedzi 3 pkt 7-6 odpowiedzi 2 pkt 5-4 odpowiedzi 1 pkt 3-0 odpowiedzi 0 pkt												

10.	a) Albrecht Dürer / Dürer b) Melancholia c) renesans d) miedzioryt	0–2	Za: 4 odpowiedzi 2 pkt 3 odpowiedzi 1 pkt 2-0 odpowiedzi 0 pkt												
11.	A. kontrast światła i cienia C. akwaforta F. mistyczny nastrój	0–2	Za podanie: 3 odpowiedzi 2 pkt 2 odpowiedzi 1 pkt 1-0 odpowiedzi 0 pkt												
12.	Vincent van Gogh Paul Cezanne plakatu ekspresjonizmu Martyniki / Tahiti / Polinezji kubizmu	0–3	Za podanie: 6 informacji 3 pkt 5-4 informacji 2 pkt 3-2 informacje 1 pkt 1-0 informacji 0 pkt												
13.	A. biforium, romanizm B. wimperga, gotyk C. rocaille, rokoko D. kariatyda, starożytna Grecja / antyk	0–4	Za: 8-7 odpowiedzi 4 pkt 6 odpowiedzi 3 pkt 5-4 odpowiedzi 2 pkt 3 odpowiedzi 1 pkt 2-0 odpowiedzi 0 pkt												
14.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%; text-align: center;">Nazwisko architekta</th> <th style="width: 50%; text-align: center;">Budowla</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Leon Battista Alberti</td> <td>Tempio Malatestiano w Rimini</td> </tr> <tr> <td>Johann Lucas von Hildebrandt</td> <td>Belweder w Wiedniu</td> </tr> <tr> <td>Walter Gropius</td> <td>Szkoła Bauhaus w Dessau</td> </tr> <tr> <td>Santi Gucci</td> <td>Zamek w Baranowie</td> </tr> <tr> <td>Charles Barry</td> <td>Parlament w Londynie</td> </tr> </tbody> </table>	Nazwisko architekta	Budowla	Leon Battista Alberti	Tempio Malatestiano w Rimini	Johann Lucas von Hildebrandt	Belweder w Wiedniu	Walter Gropius	Szkoła Bauhaus w Dessau	Santi Gucci	Zamek w Baranowie	Charles Barry	Parlament w Londynie	0–2	Za: 5-4 odpowiedzi 2 pkt 3-2 odpowiedzi 1 pkt 1-0 odpowiedzi 0 pkt
Nazwisko architekta	Budowla														
Leon Battista Alberti	Tempio Malatestiano w Rimini														
Johann Lucas von Hildebrandt	Belweder w Wiedniu														
Walter Gropius	Szkoła Bauhaus w Dessau														
Santi Gucci	Zamek w Baranowie														
Charles Barry	Parlament w Londynie														

15.	<p>A. Trzy Gracje B. Św. Anna Samotrzeć / Samotrzecia C. Trójca Święta / Uczta Abrahama / Gościnność Abrahama / Philoxenia D. Zwiastowanie E. Upadek Ikara</p>	0–3	<p>Za podanie: 5 informacji 3 pkt 4 informacji 2 pkt 3-2 informacje 1 pkt 1-0 informacji 0 pkt</p>
16.	<p>a) – Kolegiata / kościół NMP i św. Aleksego – Tum / Tum pod Łęczycą – XII wiek</p> <p>b) <u>Plan, np.:</u> – budowla na planie podłużnym / prostokąta – kościół trójnawowy – z dwoma chórami – beztranseptowość – z dwiema absydami – wieże (kwadratowe i okrągłe) – w związku z dwuchórowym założeniem wejście znajduje się na długiej osi, od strony północnej.</p> <p><u>Bryła, np.:</u> – bryła zwarta / ciężka – złożona z prostych form geometrycznych – addycyjność – bazylikowy układ przestrzenny – grube ściany – nieduże półkoliste okna – wieże, jako istotne dominanty bryły.</p> <p><u>Wnętrze i dekoracja, np.:</u> – wnętrze częściowo przesklepione (absydy) – ponad nawami bocznymi empory – dekoracja skromna – biforia / tryforia – fryz arkadkowy w wieżach – w wejściu do kolegiaty portal romański.</p> <p>c) Budowla reprezentuje dojrzały romanizm polski. <u>Uzasadnienie, np.:</u> Ma typowe dla stylu romańskiego proste formy wyrazu zarówno w dyspozycji przestrzeni, jak i dekoracji.</p>	0–10	<p>Za podanie: 3 informacji 2 pkt 2 informacji 1 pkt 1-0 informacji 0 pkt</p> <p>Za podanie: 9 cech 6 pkt 8-7 cech 5 pkt 6 cech 4 pkt 5 cech 3 pkt 4 cech 2 pkt 3 cech 1 pkt 2-0 cech 0 pkt</p> <p>Wskazanie kierunku (romanizm) 1 pkt Uzasadnienie romańskości 1 pkt</p>

17.	<p>A. Myron, starożytna Grecja / antyk / styl klasycyzm B. Brancusi, sztuka nowoczesna / modernizm / sztuka abstrakcyjna C. Edgar Degas, impresjonizm / sztuka nowoczesna D. August Rodin, sztuka nowoczesna / secesja / symbolizm / protoekspresjonizm E. Donatello, renesans / quattrocento</p>	0–4	<p>Za: 10-9 odpowiedzi 4 pkt 8-7 odpowiedzi 3 pkt 6-5 odpowiedzi 2 pkt 4-3 odpowiedzi 1 pkt 2-0 odpowiedzi 0 pkt</p>									
18.	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>Porządek dorycki</td> <td>Porządek joński</td> <td>Porządek koryncki</td> </tr> <tr> <td>A</td> <td>C</td> <td>B</td> </tr> <tr> <td>Partenon</td> <td>Erechtejon</td> <td>Olimpiejon</td> </tr> </table>	Porządek dorycki	Porządek joński	Porządek koryncki	A	C	B	Partenon	Erechtejon	Olimpiejon	0–2	<p>Za: 6 odpowiedzi 2 pkt 5-4 odpowiedzi 1 pkt 3-0 odpowiedzi 0 pkt</p>
Porządek dorycki	Porządek joński	Porządek koryncki										
A	C	B										
Partenon	Erechtejon	Olimpiejon										
19.	<p>a) Malarstwo iluzjonistyczne, np.: monumentalne malarstwo ścienne wykorzystujące w mistrzowski sposób różne rodzaje perspektyw i skróty perspektywiczne / tendencja w malarstwie, której celem jest wywoływanie złudzeń / w malarstwie dążenie do złudzenia rzeczywistości / styl malarstwa pompejańskiego (rzymskiego). b) Andrea del Pozzo, Pietro da Cortona, Andrea Mantegna</p>	0–3	<p>Za wyjaśnienie pojęcia 1 pkt</p> <p>Za podkreślenie: 3 nazwisk 2 pkt 2 nazwisk 1 pkt 1-0 nazwisk 0 pkt</p>									
20.	<p>A. <i>Zatruta studnia</i> C. <i>Melancholia</i> D. <i>Błędne koło</i> G. <i>Krajobraz z Tobiaszem</i></p>	0–2	<p>Za: 4 podkreślenia 2 pkt 3 podkreślenia 1 pkt 2-0 podkreślenia 0 pkt</p>									
21.	<p>A. Henryk VIII, Anglia, Hans Holbein (młodszy) B. Ludwik XIV, Francja, Hyacinthe Rigaud C. Stanisław August Poniatowski, Polska, Marcello Bacciarelli</p>	0–3	<p>Za: 9-8 informacji 3 pkt 7-6 informacji 2 pkt 5-4 informacji 1 pkt 3-0 informacji 0 pkt</p>									

22.	A. kapitularz B. wirydarz C. kościół D. lavatorium (umywalnia) E. refektarz		0–3	Za: 5-4 odpowiedzi 3 pkt 3 odpowiedzi 2 pkt 2 odpowiedzi 1 pkt 1-0 odpowiedzi 0 pkt												
23.	a) – Kwaterna do drzwi baptysterium / drzwi do baptysterium / Ofiara Abrahama – Florencja b) XV w. c) Ofiara Abrahama / Ofiarowanie Izaaka d) brąz / brąz złocony		0–3	Za: 5 odpowiedzi 3 pkt 4 odpowiedzi 2 pkt 3 odpowiedzi 1 pkt 2-0 odpowiedzi 0 pkt												
24.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%; text-align: center;">Dzieło</th> <th style="width: 50%; text-align: center;">Technika</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Edgar Degas, <i>Błękitne tancerki</i></td> <td>Pastel / technika mieszana</td> </tr> <tr> <td>Sandro Botticelli, <i>Narodziny Wenus</i></td> <td>Tempera</td> </tr> <tr> <td>Rembrandt van Rijn, <i>Danae</i></td> <td>Olej</td> </tr> <tr> <td>Francisco Goya, <i>Saturn pożerający własne dzieci</i></td> <td>Malarstwo ścienne / olej na ścianie</td> </tr> <tr> <td>Juliusz Kossak, <i>Stadnina na Podolu</i></td> <td>Akwarela</td> </tr> </tbody> </table>	Dzieło	Technika	Edgar Degas, <i>Błękitne tancerki</i>	Pastel / technika mieszana	Sandro Botticelli, <i>Narodziny Wenus</i>	Tempera	Rembrandt van Rijn, <i>Danae</i>	Olej	Francisco Goya, <i>Saturn pożerający własne dzieci</i>	Malarstwo ścienne / olej na ścianie	Juliusz Kossak, <i>Stadnina na Podolu</i>	Akwarela		0–2	Za: 5-4 odpowiedzi 2 pkt 3 - 2 odpowiedzi 1 pkt 1-0 odpowiedzi 0 pkt
Dzieło	Technika															
Edgar Degas, <i>Błękitne tancerki</i>	Pastel / technika mieszana															
Sandro Botticelli, <i>Narodziny Wenus</i>	Tempera															
Rembrandt van Rijn, <i>Danae</i>	Olej															
Francisco Goya, <i>Saturn pożerający własne dzieci</i>	Malarstwo ścienne / olej na ścianie															
Juliusz Kossak, <i>Stadnina na Podolu</i>	Akwarela															
25.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 10%;"></th> <th style="width: 40%; text-align: center;">Rzeźba A</th> <th style="width: 50%; text-align: center;">Rzeźba B</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>a)</td> <td>Woźnica (Auriga) Delfijski – okres archaiczny / wczesnoklasycy / z przełomu okresu archaicznego i klasycznego.</td> <td>Grupa Laokoona – okres hellenistyczny</td> </tr> </tbody> </table>		Rzeźba A	Rzeźba B	a)	Woźnica (Auriga) Delfijski – okres archaiczny / wczesnoklasycy / z przełomu okresu archaicznego i klasycznego.	Grupa Laokoona – okres hellenistyczny		0–10	a) Za podanie: 4 informacji 2 pkt 3-2 informacji 1 pkt 1-0 informacji 0 pkt						
	Rzeźba A	Rzeźba B														
a)	Woźnica (Auriga) Delfijski – okres archaiczny / wczesnoklasycy / z przełomu okresu archaicznego i klasycznego.	Grupa Laokoona – okres hellenistyczny														

	b)	<ul style="list-style-type: none"> – kompozycja statyczna – oparta na pionie / wertykalizm – rzeźba jednofigurowa – spokój i harmonia – podkreślone układem szat – rytmiczność fałd szat – bryła zwarta – realistyczny sposób obrazowania – zmieszany z idealizmem – dążenie do symetrii – hieratyzm postaci – posąg o charakterze frontalnym. 	<ul style="list-style-type: none"> – kompozycja dynamiczna, – oparta na wielu kierunkach – zamknięta w trójkącie – rzeźba wielofiguralna – dramatyzm – podkreślony, układem postaci, gestami – wyrazista mimika / patos – bryła rozczłonkowana, z wieloma prześwitami – zróżnicowana faktura – realizm – zestawienie ciał młodzieńczych i ciała człowieka starszego – przestrzenny, wielopłaszczyznowy charakter rzeźby – mocno uwydatniona muskulatura ciała – mimetyzm przedstawienia. 		<p>b) Za podanie (dla każdej rzeźby):</p> <p>4 cech po 3 pkt 3 cech po 2 pkt 2 cech po 1 pkt 1-0 cech 0 pkt</p>
	c)	<p>Dzieła reprezentują dwa różne okresy w rzeźbie starożytnej Grecji. Pierwsza pokazuje moment tworzenia się klasycznych form w sztuce greckiej. Druga rzeźba pokazuje zmiany, które zaszły w okresie hellenistycznym (ekspresja uczuć, dramatyzm w ujęciu tematu oraz skrajny realizm w ukazaniu ludzkiego ciała).</p>			<p>c) Za prawidłowy wniosek ... 2 pkt Za stwierdzenie we wniosku, że rzeźby pochodzą z różnych okresów i wykazanie ich odmienności – 2 pkt, za wniosek wykazujący tylko odmiennosc formy dzieł – 1 pkt.</p>
26.	<p>A. niello B. repusowanie (trybowanie) C. sgraffito D. emalia</p>		0-3	<p>Za podanie: 4 informacji 3 pkt 3 informacje 2 pkt 2 informacje 1 pkt 1-0 informacji 0 pkt</p>	

27.	Dzieło	Muzeum	Miasto	0–3	Za: 5 par 3 pkt 4 pary 2 pkt 3-2 pary 1 pkt 1-0 par 0 pkt
	Witkacy, <i>Portret Neny Stachurskiej</i>	Muzeum Pomorza Środkowego	Słupsk		
	W. Strzemiński, <i>Kompozycja unistyczna 9</i>	Muzeum Sztuki	Łódź		
	Canaletto, <i>Widok Warszawy od strony Pragi</i>	Zamek Królewski	Warszawa		
	H. Memling, <i>Sąd Ostateczny</i>	Muzeum Narodowe	Gdańsk		
	H. Siemiradzki, <i>Pochodnie Nerona</i>	Galeria w Sukiennicach / Muzeum Narodowe	Kraków		
28.	A. John Everett Millais, Prerafaelici B. Jean François Millet, realizm C. Georges Seurat, neoimpresjonizm / postimpresjonizm D. Claude Monet, impresjonizm E. Alexandre Cabanel, akademizm			0–4	Za: 10 odpowiedzi 4 pkt 9-8 odpowiedzi 3 pkt 7-6 odpowiedzi 2 pkt 5-4 odpowiedzi 1 pkt 3-0 odpowiedzi 0 pkt